M. François Benoy | Mme Joëlle Welfring, Ministre de l'Environnement, du Climat et du Développement durable

4. **7995 – Projet de loi relative à la qualité des eaux destinées à la consommation humaine et modifiant la loi modifiée du 19 décembre 2008 relative à l'eau** **p. 22**

Rapport de la Commission de l'Environnement, du Climat, de l'Énergie et de l'Aménagement du territoire : Mme Jessie Thill

Discussion générale : M. Aly Kaes (intervention de M. Mars Di Bartolomeo) (dépôt de la motion 1) | M. Gusty Graas | Mme Cécile Hemmen | M. Fernand Kartheiser | Mme Myriam Cecchetti | M. Marc Goergen (interventions de Mme Nancy Arendt épouse Kemp)

Prise de position du Gouvernement : Mme Joëlle Welfring, Ministre de l'Environnement, du Climat et du Développement durable (intervention de M. Aly Kaes) | M. Aly Kaes (parole après ministre) | Mme Simone Beissel (parole après ministre) (interventions par M. Fernand Kartheiser) | M. Sven Clement (parole après ministre) | M. Fernand Kartheiser (parole pour fait personnel) | Mme la Ministre Joëlle Welfring

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7995 et dispense du second vote constitutionnel

Motion 1 : Mme Jessie Thill | M. Yves Cruchten | M. Gusty Graas | M. Marc Goergen | M. Fernand Kartheiser | Mme Myriam Cecchetti | M. Aly Kaes (interventions de M. Gusty Graas) | M. Yves Cruchten (intervention de M. Fernand Kartheiser) | M. Jean-Marie Halsdorf | M. Gilles Roth | M. Dan Kersch | M. Aly Kaes (intervention de M. Dan Kersch)

Vote sur la motion 1 (rejetée)

5. **8116 – Projet de loi modifiant la loi modifiée du 23 décembre 2016 instituant un régime d'aides pour la promotion de la durabilité, de l'utilisation rationnelle de l'énergie et des énergies renouvelables dans le domaine du logement** **p. 32**

Rapport de la Commission spéciale « Tripartite » : Mme Josée Lorsché

Discussion générale : M. Gilles Roth | M. Gilles Baum | M. Yves Cruchten | M. Fernand Kartheiser | Mme Myriam Cecchetti | M. Sven Clement

Prise de position du Gouvernement : M. Claude Turmes, Ministre de l'Énergie | M. Sven Clement (parole après ministre) | M. le Ministre Claude Turmes | Mme Myriam Cecchetti (parole après ministre) | M. le Ministre Claude Turmes | M. Fernand Kartheiser (parole après ministre) | M. le Ministre Claude Turmes | M. Jean-Paul Schaaf (parole après ministre) (intervention de M. le Ministre Claude Turmes) | M. le Ministre Claude Turmes

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8116 et dispense du second vote constitutionnel

6. **7901 – Projet de loi portant modification :**

1° du Code du travail en vue de la transposition de la directive (UE) 2020/1057 du Parlement européen et du Conseil du 15 juillet 2020 établissant des règles spécifiques en ce qui concerne la directive 96/71/CE et la directive 2014/67/UE pour le détachement de conducteurs dans le secteur du transport routier et modifiant la directive 2006/22/CE quant aux exigences en matière de contrôle et le règlement (UE) n° 1024/2012 ;

2° de certaines autres dispositions du Code du travail **p. 36**

Rapport de la Commission du Travail, de l'Emploi et de la Sécurité sociale : M. Dan Kersch

Discussion générale : M. Aly Kaes | Mme Carole Hartmann | M. Charles Margue | Mme Myriam Cecchetti | M. Jeff Engelen | M. Sven Clement

Prise de position du Gouvernement : M. Georges Engel, Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Économie sociale et solidaire

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7901 et dispense du second vote constitutionnel

Au banc du Gouvernement se trouvent : M. Claude Turmes, Mme Sam Tanson, M. Georges Engel et Mme Joëlle Welfring, Ministres.

(La séance publique est ouverte à 14.01 heures.)

1. Ouverture de la séance publique

M. Fernand Etgen, Président | Ech maachen d'Sitzung op.

Huet d'Regierung eng Kommunikatioun ze maachen?

Mme Sam Tanson, Ministre | Nee, Här President.

2. 7323A – Projet de loi portant organisation du Conseil national de la justice et modification de la loi modifiée du 25 mars 2015 fixant le régime des traitements et les conditions et modalités d'avancement des fonctionnaires de l'État

7323B – Projet de loi sur le statut des magistrats et portant modification :

1. du Code pénal ;
2. du Code de procédure pénale ;
3. de la loi modifiée du 18 février 1885 sur les pourvois et la procédure de cassation ;
4. de la loi modifiée du 7 mars 1980 sur l'organisation judiciaire ;
5. de la loi modifiée du 7 novembre 1996 portant organisation des juridictions de l'ordre administratif ;
6. de la loi modifiée du 27 juillet 1997 portant organisation de la Cour constitutionnelle ;
7. de la loi modifiée du 7 juin 2012 sur les attachés de justice ;
8. de la loi modifiée du 27 août 1977 concernant le statut des fonctionnaires entrés au service d'institutions internationales ;
9. de la loi modifiée du 25 mars 2015 fixant le régime des traitements et les conditions et modalités d'avancement des fonctionnaires de l'État ;
10. de la loi modifiée du 16 avril 1979 fixant le statut général des fonctionnaires de l'État

M. Fernand Etgen, Président | Mir fänken d'Sitzung vun de Mëtteg u mam Projet de loi 7323A iwwert d'Organisatioun vum Conseil national de la justice a mam Projet de loi 7323B iwwert de Statut vum Magistrat. Déi gemeinsam Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht an et hu sech schonn ageschriwwen: den Här Léon Gloden, den Här Guy Arendt, den Här Dan Biancalana, den Här Roy Reding, d'Madamm Nathalie Oberweis an den Här Marc Goergen.

An d'Wuert huet elo de Rapporter vum Projet de loi, den honorabelen Här Charles Margue. Här Margue, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de la Justice sur le projet de loi 7323A

M. Charles Margue (déi gréng), rapporteur | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, mir fuere weider mat der Stäerkung vun eisem Justizapparat. Mir sinn un de Fundamenter, mengen ech, amgaangen ze schaffen, an net un der Fassad.

Endlech schafe mer den Nationale Justizrot, „Conseil national de la justice", an zur selwechter Zäit schafe mer och de gesetzleche Kader vum Statut vum Magistrat. Wéi de President gesot huet: Mir hunn hei zwee Gesetzer, mir maachen eng Debatt.

Et sinn zwee Gesetzesprojeten, déi sech engersäits an de Kontext vun der Moderniséierung vun eisem Rechtsstaat afügen, sou wéi dat am Koalitiounsaccord vun 2013 virgesi war, an anerersäits ganz enk mat der Revisioun vun der Constitutioun zesummenhänken. Zum Zäitpunkt, wou den 7323 deposéiert gouf, stoung den definitiven Text vun der zukünfteger Verfassung nach net fest, soudass de Gesetzesprojet 7323 en duebelen Objektiv huet: éischtens d'Onofhängegkeet vun der Justiz ze stäerken an zweetens de Statut vun de Magistraten ze reegelen.

Dës Vermëschung vun Theemen huet dem Staatsrot net besonnesch gefall. Deen ass a sengem Avis vum 10. Mäerz 2020 dorop agaangen an huet beklot, dass d'Dispositioun iwwert d'Disziplinn bei de Magistrate géif op ze vill Texter verstreet ginn. Doropshi gouf d'Decisioun geholl, de Projet 7323 an zwee ze splécken: den 7323A, deen de Conseil national de la justice soll behandelen, an de B, deen d'Dispositiounen iwwert de Statut vun de Magistrate soll regruppéieren.

Ech schwätzen hei ënner héijer Opsiicht de Mëtteg, gesinn ech.

(Interruption)

Wëllkomm!

(Hilarité)

Mir hunn de Moien den zweete Vott vum Kapitel vun der Justiz vun der Konstitutiounsreform geholl. Am Artikel 90 (veuillez lire: Artikel 107) vun där neier Verfassung gëtt den Nationale Justizrot eréischt geschaf. D'Schafe vun esou engem Conseil ass eng Recommandatioun vum Europarot. A wa mir dësen Text haut stëmmen, da si mir dat 20. EU-Land, dat sech esou en Instrument gëtt. Den Nationale Justizrot ass dofir do, fir fir méi Transparenz ze suergen an esou d'Legitimitéit vum Justizapparat och ze stäerken.

Ech liesen Iech awer elo nach en anere Referenztext vir, deen hei zu Lëtzebuerg, mengen ech, de Steen an d'Rulle bruecht huet fir esou en Nationale Justizrot, an deen Text ass net eréischt vu gëschter, en datéiert schonn e wéineg méi laang: „À la lumière des considérations contenues dans ce document, le médiateur recommande à la Chambre des Députés, au Gouvernement l'institution d'un Conseil supérieur

de la justice appelé à assurer un contrôle externe de l'administration judiciaire avec les pouvoirs d'investigation, de contrôle, de regards les plus étendus, notamment avec le droit de regard sur tous les dossiers dont cette administration est saisie sans que le secret de l'instruction ne puisse être invoqué pour priver le Conseil supérieur de la justice d'informations dont il pourrait avoir besoin pour remplir sa mission, le tout évidemment sous réserve de l'interdiction du Conseil supérieur de la justice d'intervenir dans le fond des affaires."

Zweete Punkt: „Procéder à la sélection des candidats à la magistrature prononcée sur les promotions des magistrats sans préjudice de leur nomination par le Grand-Duc."

An drëttens: „L'exercice du droit disciplinaire à l'égard de la magistrature du greffe et des fonctionnaires des parquets."

Ënnerschriwwen: Marc Fischbach, Lëtzebuerg, den 22. Mäerz 2006. Dat war am Mäerz 2006, a lo si mer Dezember 2022! Et stoung quasi alles dran. An den deemolegen Ombudsman géif näischt un der Recommandatioun änneren, souwäit ech mech d'lescht Woch doriwwer mat him konnt austauschen an engem Gespréich.

Hien huet och iwwerhaapt d'Suerg, nach ëmmer, dass mer all de Pouvoire sollen Organer ginn, extern Organer. An et ass em net ganz gutt ëmmer derbäi, wann e weess, dass nach Organer bestinn, déi sech selwer zu Lëtzebuerg reegelen, huet e mer awer och als Message matgi fir haut.

Et war deemools d'Recommandatioun 21 vum Ombudsman, haut si mer beim 56. Mir hunn der also nach eng Partie ëmzesetzen.

D'Haaptmissioun vum Justizrot ass et, e gudde Fonctionnement vun der Justiz sécherzestellen, ouni hir Onofhängegkeet ze gefäerden. De Conseil däerf dofir net direkt oder indirekt an eng lafend Procédure judiciaire agräifen, nach eng Decisioun vun der Justiz a Fro stellen. En ass awer, wéi gesot, do, fir de Fonctionnement vun der Justiz sécherzestelle respektiv ze verbesseren. An esou kann dësen Nationale Justizrot och Recommandatiounen ausschaffen, fir de Fonctionnement vun der Justiz a sech ze verbesseren oder fir Ännerungen ze proposéieren, déi de Statut vum Magistrat oder den Attachés an de Referendairë géife betreffen.

Dësen Nationale Justizrot kann Enquêten ordonéieren, wann e weess, wann en a Besëtz vun Elementer ass, déi dorobber hindeiten, dass eppes net esou fonctionéiert huet, wéi et soll. Doriwwer eraus kann awer och all Bierger sech un de Conseil national de la justice wenden, wann en Doleancen huet, déi de Fonctionnement vun der Justiz betreffen. All Justiciabel, all Bierger hei am Land kann eng Plainte un de Conseil disciplinaire vum Nationale Justizrot riichten, wann en der Meenung ass, dass d'Behuele respektiv d'Handlunge vun engem Magistrat wärend enger Procédure judiciaire eng disziplinaresch Suite sollten hunn.

Den Nationale Justizrot wäert aus néng Memberen a grad sou vill Suppleantë bestoen.

Dat ware wierklech länger Diskussiounen, op déi ech hei net méi aginn. Dat kënnen aner Historiker maachen a mir sinn an engem gudde Klima ënnerwee, duerfir loossen ech do déi Disputten, déi et am Ufank gouf, op der Säit.

Et gëtt och eng ganz Partie PVe vun eise Kommissiounssitzungen a vun deene vu virdrun, wou dat alles drastoung.

18 Persoune ginn also gebraucht, néng mol zwee.

Erlaabt mir just eng Bemierkung awer zu den Zuelen: Et ass nach net esou laang hier, dat heescht, déi lescht Méint, dat lescht Joer, do gouf et d'Positioun, fir e Conseil vu 15 ze hunn, fir kënne méi eng breet Opdeelung an der Magistratur ze hu vun hire Vertrieder. 15 mol zwee, also 30 Leit, wären da gebraucht ginn. „Wou esou vill gëeegent Leit fannen a wéi effikass zu 15 schaffen?", erlaben ech mer, d'Fro ze stellen.

Mee déi ass iwwerflësseg, well schlussendlech si mer dunn an eisen Diskussiounen a mat den Avisen an internationale Recommandatiounen a gutt gemengte Réit erëm op néng zréckkomm. Zwee Drëttel si Magistraten an een Drëttel vum Conseil sinn Netmagistraten.

Dat war einfach onvirstellbar viru Jore fir munnech Leit, deemools, wéi de fréiere Justizminister François Biltgen en éischte Versuch gemaach hat, dëst Gremium an d'Liewen ze ruffen.

Wéi gesot, sechs vun de Membere si Magistraten a gi gewielt: un magistrat de la Cour supérieure de justice, un magistrat des tribunaux d'arrondissement, des justices de paix et du pool de complément des magistrats du siège, un magistrat du Parquet général, un magistrat des parquets du pool de complément des magistrats du parquet et de la cellule des renseignements financiers, un magistrat de la cour administrative, un magistrat du tribunal administratif.

Dir gesitt, et sinn eng Partie Corpsen do regruppéiert ginn, an da kënnt eeben derbäi, dass sechs Leit aus der Magistratur genannt ginn – gewielt ginn! Déi genee Modalitéiten, wéi dës Walen oflafen, fënnt een am Artikel 3 vum Gesetzprojet.

Awer dräi Membere vum Justizrot wäerte vun ausserhalb vun der Magistratur kommen, dovunner een Affekot, entweeder Bâtonnier oder Bâtonnier sortant, an déi aner zwou Persounen – lauschtert! – gi vun der Chamber hei gewielt, also vun eis Volleksvertrieder, an zwar mat enger Zweedrëttelmajoritéit. Et soll sech ëm Persounen handelen, déi duerch hir Formatioun oder hir berufflech Erfarung qualifizéiert sinn, am Conseil national de la justice ze siegéieren als Vertrieder vun der Gesellschaft.

Weider gesäit de Projet de loi nach vir, dass ee muss déi lëtzebuergesch Nationalitéit hunn, fir Member ze sinn, a vollem Besëtz si vu sengen zivillen a politesche Rechter an all Honorabilitéitsgarantien erfëllen. D'Mandat ass op véier Joer begrenzt, kann eemol erneiert ginn.

Et gëtt ee President mat zwee Vizepresidenten aus deenen néng eraus gewielt.

D'Entrée en vigueur vun der Aarbecht vum neien Nationale Justizrot geschitt parallell mat der Entrée en vigueur vun der Verfassung. D'Membere ginn awer virdru gewielt, designéiert, fir kënnen unzefänke mat schaffen. Et ass nämlech esou, dass, fir dass den Nationale Justizrot effikass ka schaffen a bei der Date de mise en vigueur vu sengem Gesetz kann do sinn, musse kënne Leit rekrutéiert ginn. Dovunner ass een un der Spëtzt, der administrativer Spëtzt; e Generalsekretärsposte gëtt do geschaf. An et ginn nach weider aner Agenten och genannt, selektionéiert, fir deen Apparat kënne funktionéieren ze dinn. Ma et ass am Fong e wéineg ze vergläiche mat enger Struktur, déi e Conseil économique et social huet, fir sech kënne virzestellen, wat do vu Leit gebraucht gëtt.

Sou vill zum 7323A.

Rapport de la Commission de la Justice sur le projet de loi 7323B

Ech kommen dann elo bei den zweeten Deel, bei de Statut vun de Magistraten, de Projet B.

Dësen definéiert déi allgemeng Reegele par rapport zum Accès vum Magistratestatut, der Nominatioun, der Formatioun respektiv der Formation continue, der Deontologie an der Disziplinn vum Beruffsstand, dem Detachement vu Magistraten an der Aarbechtszäit a wat hir Pensioun ugeet.

Gläichzäiteg definéiert den Text fir all dës Beräicher och, wéi d'Artikulatioun vum Conseil national de la justice soll ausgesinn. Esou ass et an Zukunft de Conseil national de la justice, dee ka Recommandatioune maache par rapport zum Rekrutement an zur Formatioun och vun den Attachés de justice.

Den Nationale Justizrot ass en charge, fir déi perséinlech Beruffsdossiere vun deenen eenzelne Magistraten à jour ze halen, dëst esou laang, wéi se an hirer Funktioun aktiv sinn. Mir hunn, Dir héiert et zwëscht den Zeilen eraus, hei e gewëssenen Nohuelbedarf, dat gëtt alles am Fong par la bande mat um Parquet geleescht, déi Aarbecht, fir de Moment. Et gëtt bei eise Geriichtsbarkeete kee Bureau de ressources humaines, keng Personalverwaltung a sech. Et gëtt Leit, déi domadder chargéiert sinn, dat ass an der Rei, mee eis Geriichtsbarkeete si sou gewuess, dass een awer am Fong scho muss verwonnert sinn, dass mer déi Struktur nach net hunn. Déi gëtt awer elo heimadder geschaaft.

Sechs Méint nodeems d'Persoun opgehalen huet, an der Magistratur aktiv ze sinn, muss hire perséinlechen Dossier zerstéiert ginn. Mir hunn hei relativ vill Elementer, déi mat Dateschutz ze dinn hunn, domat, wéi laang déi gehale ginn, wat alles dra kënnt a wéini se dann zerstéiert ginn, fir do keng onnéideg Informatiounen an der Landschaft nach ze hunn.

De Grand-Duc ernennt Kandidaten, fir oppe Posten an der Magistratur ze besetzen. Dës Kandidate ginn dem Grand-Duc vum Nationale Justizrot sous forme vun enger Décision motivée proposéiert. Den Nationale Justizrot gëtt säin Avis of a gëtt och gefrot, wann d'Magistraten op international Organisatiounen oder Administratiounen detachéiert ginn. Dat kann zum Beispill de Fall si beim Geriichtshaff vun der Europäescher Unioun oder beim Parquet européen, wéi mer a leschter Zäit hei och per Gesetz schonn driwwer geschwat hunn.

Dëst si fir de Magistrat gutt Geleeënheeten, fir Wëssen an Erfarung ze sammelen, esou steet et schonn am Rapport iwwert d'Attraktivitéit vum Jean-Claude Wiwinius, dee mer och an der Chamberkommissioun diskutéiert hunn.

De Projet de loi 7323B gëtt dem Nationale Justizrot den Optrag, d'Deontologiereegele vun der Magistratur auszeschaffen; en huet en also nach keng bis elo. Dës mussen als Règlement grand-ducal publizéiert ginn a si bindend fir de ganze Beruffsstand. D'Anhale vun den Deontologiereegele gëtt vum Nationale Justizrot och iwwerwaacht. Hien ass dann och zoustänneg, fir eventuell ausgeschwate Rappels de devoir am Magistrat sengem Dossier ze klasséieren.

E gréisseren Deel vun dësem Gesetzprojet beschäftegt sech dann och mat der Disziplinn. Jo, all grousse Corps brauch seng Disziplinarstrukturen. Hei gëtt definéiert, wat eng Fraude disciplinaire ass, zum Beispill, wann e Magistrat d'Flichte vu sengem Beruffsstand verletzt oder mat Absicht op schwéier Aart a Weis géint d'Prozedurreegele verstéisst.

Wat kënnen dann esou Sanktioune sinn? Dat kann eng Verwarnung sinn, dat kann eng Reprimande sinn, dat kann e Boussgeld sinn, dat kann en Erofstufe si vum Klassement, dat kann eng temporär Exklusioun sinn, et kann eng Mise à la retraite sinn oder carrément eng Revocatioun an deene schlëmmste Fäll.

Den Text definéiert dann och déi verschidde Juridictions disciplinaires, hir Kompositioun an d'Prozedur, no där Fäll vun Disziplinarfeeler verhandelt ginn.

Am Text sinn dann och d'Dispositiounen iwwert d'Aarbechtszäit, d'Absencen an d'Mise à la retraite vun de Magistrate virgesinn.

Rekurrent, an doriwwer huet sech besonnesch d'CNPD gefreet, sinn am Text iwwert de Statut vun de Magistrat kloer an däitlech d'Garanties d'honorabilité festgeluecht. Mir hunn déi och schonn – de Moien hunn ech dervu geschwat – am Text iwwert d'Referendairen.

De Procureur général formuléiert all Kéier en Avis. Fir deen Avis opzestellen, huet hien Asiicht an de Bulletin 2 vum Casier judiciaire, gegeebenefalls aus dem Ausland, wann de Kandidat ausser der Lëtzebuerger nach eng aner Nationalitéit huet, en huet Asiicht, ob eng Décision de justice virläit mat enger Verurteelung um Penal a wou et nach keng Rehabilitatioun gëtt, en huet Asiicht op d'PVe vun der Police iwwert d'Faiten, déi zu enger eventueller Verurteelung um Penal kéinte féieren. Faiten, wou et Acquittementer, Non-lieuen a Klassementer ginn, sinn natierlech ausgeschloss.

Den Avis ouni Detailer a Kommentare kënnt dann an den Dossier vum Kandidat an e gëtt zerstéiert, nodeems eng Decisioun iwwert d'Kandidatur geholl ginn ass.

An dësem Gesetzprojet ginn dann nach eng ganz Rei Upassunge vun enger Hellewull Gesetzer gemaach: Code pénal, Code de procédure pénale, Cassatioun, Pouvoir a Procédure, organisation de l'Ordre judiciaire an dee vum Administratif a vum Verfassungsgeriicht, vun den Attachés de justice, vum Statut a vun den Avancements a vun dem Traitement vun de Fonctionnairë ganz allgemeng.

Ech gräife just een eraus, interessant no der Sitzung, déi mer de Moien haten, wou mer Iech um 11.00 Auer Paus ginn hunn: An Zukunft dierfe weeder e Riichter nach e Member vum Parquet Member am Staatsrot sinn.

Une voix | Très bien!

M. Charles Margue (déi gréng), rapporteur | D'Onofhängegkeet vun eisen Institutioune verlaangt dat.

Zum Werdegang: Ech huelen den A an de B zesummen, well déi zwee Texter hu ganz vill parallell evoluéiert.

Se sinn zesummen als 7323 am Juni, den 22. Juni 2018, vum Justizminister Félix Braz deposéiert ginn. De Gesetzesprojet ass dunn den 13. Dezember, also no de Wale vun 2018, an d'Justizkommissioun verwise ginn.

Den éischten Avis vum Staatsrot koum am November 2019. Am Kader vun der Proposition de révision constitutionnelle 7575 huet de President vun der Chamber dunn den 10. Januar en Avis complémentaire beim Staatsrot gefrot, en Avis, deen den 10. Mäerz 2020 do war.

An de Projet de loi 7323 ass eng éischte Kéier an d'Justizkommissioun komm de 25. Juni zejoert, wou e virgestallt ginn ass a wou ech zum Rapporter genannt gi sinn.

De 6. Oktober 2021 huet d'Justizkommissioun den Avis analyséiert an eng Serie Amendementer ugeholl.

Déi Woch drop, den 11. Oktober, hate mer dunn en Austausch mat Vertrieder vum Pouvoir judiciaire an hu weider Amendementer ugeholl.

Dir gesitt, mir hunn dunn intensiv um Dossier geschafft, well déi Woch duerno, den 18. Oktober 2021, hu mer de Projet an en A an e B gespléckt an ech sinn dunn och Rapporter vun deenen zwee genannt ginn. Vun dunn u sinn déi zwee Projets de loi net méi ganz parallell behandelt ginn. Ech erspueren Iech den Detail awer.

Beim A a beim B gouf et jeeweils nach véier Avis-complémentairë vum Staatsrot, all Kéier als Äntwert op Amendementer, déi mer gemaach hunn. Déi lescht Avise koumen den 13. Dezember, d'lescht Woch also, wou mer definitiv gréng Luucht kritt hunn.

Mer ware gutt virbereet, soudass mer och de Rapport konnten unhuelen zwee Deeg drop, de 15. Dezember. Mir hu sportlech an effikass geschafft, mengen ech.

Merci. Merci un all déi, déi un dëser Fläissaarbecht matgeschafft hunn, awer virun allem e ganz häerzlechen an décke Merci un den Yves Huberty, deen op de Worf vun dësem wichtegen a fir eise Rechtsstaat fundamentale Gesetzesprojet wierklech houfreg ka sinn. Merci!

Merci och un all Redaktere vun den Avisen. Dir kënnt Iech virstellen, dass et der jett waren. Sollt ech elo an den Detail dervun agoen?

Plusieurs voix | Nee!

M. Charles Margue (déi gréng), rapporteur | Nee!

Plusieurs voix | O!

(Hilarité)

M. Charles Margue (déi gréng), rapporteur | Mee d'Matschreiber sëtzen och douewen.

Dir kënnt se an den Documents parlementaires in extenso fannen an am Resümmee a mengem schréftleche Rapport.

Just wëll ech hei ernimmen, wien aviséiert huet: De Staatsrot ganz intensiv – hutt Der scho matkritt – an zäitno, an der leschter Ligne droite besonnesch. Merci dofir. D'Beruffskummeren – d'Handels-, d'Salariats- an d'Staatsbeamtekummer –, de Barreau, d'Affekoten also, de Groupement vun de Magistraten, d'Justizautoritéiten evidemment – Tribunol an d'Cour administrative, d'Cour supérieure de justice, d'Bezierksgeriichter aus der Stad a vun Dikrech, d'Friddensgeriichter aus der Stad a vun Esch, de Parquet général zesumme mat de Parqueten aus der Stad a vun Dikrech. Au fur et à mesure wou den Text seng definitiv Form ugeholl huet, hu virun allem d'Justizautoritéiten Zousazavise formuléiert.

D'Avise begréissen all, dass mer en Nationale Justizrot schafen – all – a begréissen, dass d'Onofhängegkeet vun der Justiz consacréiert gëtt. Eng Avancée, wéi ech et ettlech mol gelies hunn.

Divergenzen a Skepsis gouf et bei der Zesummesetzung vun dësem neien Organ. Net jidderee war frou mat senger Representatioun a weider huet et e wéineg ramouert, wat d'Presence vun den Netmagistraten ugeet. Mee dës Iddi, am Sënn vun enger diverser Kompositioun vum Nationale Justizrot, ass schlussendlech akzeptéiert ginn an et kann haut jiddwereen dermat liewen.

An deem Sënn widderhuelen ech, wat ech schonns gesot hunn: Mir mussen als Chamber elo op d'Sich no Leit, no Perséinlechkeete goen, déi mir Volleksvertrieder an dee Gremium nennen, zwee Effektiver an zwee Suppleanten, an dat an deenen nächste Méint.

Ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren a ginn natierlech den Accord vu menger grénger Fraktioun.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools dem Här Rapporter Charles Margue.

An als éischte Riedner ass den honorabelen Här Léon Gloden ageschriwwen. Här Gloden, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

M. Léon Gloden (CSV) | Merci, Här President. Erlaabt mer fir d'éischt, dem Rapporteur Charles Margue e ganz grousse Merci ze soe fir säi mëndlechen a schréftleche Rapport. En huet hei praktesch domadder säin Avoué gepackt.

Plusieurs voix | A!

M. Léon Gloden (CSV) | Här President, léif Kolleeginnen a léif Kolleegen, et ass net all Dag, datt d'Politik eng nei Institutioun kreéiert, eng nei Verwaltung an eng Verwaltung, déi mer, hei an dësem Fall mam Conseil national de la justice, mam Nationale Justizrot, an de Justizapparat probéieren anzefügen.

De Rapporter ass drop agaangen, ech ginn net op all Detailer an. Well et eppes Neies ass fir Lëtzebuerg, well et eppes Ongewinntes ass, waren et och vill Diskussiounen, kontradiktorescher a konstruktiver. An ech kommen awer net dolaanscht fir ze soen: 2006, an engem Buch „Petita Pro Nova Justitia", hunn ech mat engem Kolleeg, mam Här Ueberecken, deemools schonn am Kapitel iwwert d'Organisation administrative de la justice geschriwwen, datt mer der Meenung wieren, et wier Zäit fir esou en nationale Justizrot. Déi Zäit ass et schonn een an der Belsch ginn, zum Beispill, an Holland an an Dänemark. A mir hunn an deem Buch hei d'Fro opgeworf: „Une telle réforme est-elle possible, non pas techniquement, mais politiquement ?" A mir hunn eis d'Äntwert selwer ginn: „Nous sommes persuadés que oui."

Et huet e bësse gedauert, mee mat politeschem Courage, en accord mat allen Involvéierten, kreéiere mer haut deen Nationale Justizrot. Et ass also endlech esou wäit, an et muss een och fairerweis hei soen: Déi éischt Iddi, politesch Iddi vum Nationale Justizrot, déi deemools lancéiert gi war, war vum Marc Fischbach. An duerno hunn déi successiv Justizministeren ëmmer erëm déi Iddi opgeholl.

Et ass net selbstverständlech, wann ee sou eng Institutioun kreéiert, an dësem Fall den Nationale Justizrot, datt ee vu bausse Leit eranhëlt, déi am Fong a priori guer näischt mat deem Corps, mat där Verwaltung ze dinn hunn. De Charles Margue ass op déi Diskussiounen agaangen. A mir konnten eis finalement dozou duerchréngen, fir datt eeben, wéi et och an där neier Verfassung steet, d'Magistrate majoritairement representéiert si mat sechs Representanten, an d'Suppleanten, an een Affekot an zwee Representantë vun der ziviller Gesellschaft.

Wat ass den Nationale Justizrot? An ech géif ufänke mat enger negativer Explikatioun. Et ass keng Juridictioun, wou ech higinn, wann ech net zefridde si mat engem Urteel, wat ech kritt hunn. Also wann ech eng Affär verléieren, kann ech net Recours maache beim Nationale Justizrot; do sinn et déi Recoursméiglechkeeten, déi mer scho laang hunn, entweeder Appell oder doriwwer eraus d'Cassatioun.

Wann ech e Problem mam Fonctionnement vun der Justiz, mam grousse „J" hunn, da kann, wéi de Charles Margue gesot huet, all Bierger sech un de Justizrot wenden. Ech géif elo, Charles, vläicht net dat Wuert vu „Plainte" huelen, ech géif do mol éischter soen, „eng Reklamatioun". An da muss den Nationale Justizrot aus enger Kompositioun eeben decidéieren, ob et en Dysfonctionnement war oder net. Mee ëmmer, an dat ass ganz wichteg, am Respekt vun der Independenz vun der Justiz, well ech hunn haut de Moie gesot a menger Qualitéit als Rapporteur vum

Justizkapitel: D'Independance vun der Justiz ass ee vun den Haaptpiliere vun eiser Demokratie.

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | Ganz richteg!

Une voix | Très bien!

M. Léon Gloden (CSV) | Wéi ginn ... An dat hei Gesetz muss een och a Kombinatioun mat deem zweete Projet de loi iwwert de Statut vum Magistrat liesen – de Charles ass do op d'Detailer agaangen, ech brauch dat net nach eng Kéier ze widderhuelen. Wat awer och wichteg ass, ass, datt elo, wann deen Nationale Justizrot da seng Missioune kann ophuelen, en zoustänneg ass, zum Beispill, fir d'Nominatioun vun de Magistraten. An hei ass e fundamentale Changement par rapport zu der aktueller Situatioun: De Grand-Duc muss déi nomméieren. De Grand-Duc huet, wéi mer dat nennen, eng „Compétence liée".

Den Nationale Justizrot kann nëmmen e Succès ginn, wann en och eng eege Verwaltung huet. An duerfir hu mer och virgesinn, datt et e Secrétariat général gëtt, dat eeben den Nationale Justizrot administrativ begleet, an e kritt och en eegene Budget.

D'Justizkapitel, wéi déi aner Kapitele vun der Verfassung, soll sechs Méint no der Publikatioun vun deene jeeweilege Kapitelen a Kraaft trieden. Also kann den Nationale Justizrot déi wichteg Aufgab, déi en huet, eréischt ophuelen, nodeem d'Verfassung a Kraaft getrueden ass.

Fir eis war et awer wichteg, datt deen Dag, wou dat geschitt, den Nationale Justizrot direkt ka schaffen, net datt mer nach eng Kéier Méint verléieren, fir den Nationale Justizrot souzesoen op d'Been ze stellen.

An duerfir si mer eis eens ginn, fir Dispositions transitoires hei an dat Gesetz ze schreiwen, datt, no dësem Vott an nodeem d'Gesetz publizéiert ginn ass, déi Representante scho kënnen designéiert ginn an datt e Kommitee kann an d'Liewe geruff ginn, deen als Missioun kritt, déi Verwaltung opzebauen, soudatt deen Dag, wou dann d'Verfassung a Kraaft trëtt, den Nationale Justizrot kann direkt schaffen.

An ech wéilt ofschléissen nach eng Kéier mat enger Referenz op „Petita Pro Nova Justitia": Jo, „le temps est propice". Jo, „Mission politique accomplie". Conseil national de la justice, à vous d'agir, well: „Justice must not only be done, but must also be seen to be done."

Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Gloden. An da wier et um honorabelen Här Guy Arendt. Här Arendt, Dir hutt d'Wuert.

M. Guy Arendt (DP) | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, léif Ministesch, ech soe virop, ...

(Interruption)

... fir d'drëtte Kéier haut a fir mech op alle Fall fir d'lescht haut, dem Rapporteur e grousse Merci fir säin exzellente mëndlechen a schréftleche Rapport. En ass op ganz vill Detailer agaangen, an ech muss soen, déi Detailer sinn nach vervollstännegt ginn duerch de Léon Gloden, soudatt ech mech kann am Fong op e puer Reflexioune beschränken.

Dëse Projet ass sécherlech ee vun deene méi komplexen Texter, déi mer zesummen an der Kommissioun verschafft hunn, wouduerch et schlussendlech jo och zu enger Opspléckung vum Text an zwee separat Deeler komm ass.

Zu dem Volet A. Den Nationale Justizrot war schonn am Koalitiounsaccord virgesinn an en ass, wéi Der wësst, och fest an den neien Artikele vun onser Verfassung verankert. Net onwichteg ass hei och, dass de Pouvoir judiciaire elo fir déi éischte Kéier iwwerhaapt an der Verfassung als onofhängegen drëtte Pouvoir vum Land consacréiert gëtt.

Mat der Aféierung vum Conseil national de la justice gëtt d'Warung vun der Gewaltentrennung an domat d'Onofhängegkeet vun der Justiz nach eemol ënnermauert. An dësem Kontext war et och onerlässlech, dass Lëtzebuerg déi europäesch Standarde bezüglech dem Rechtsstaat respektéiert.

D'Verfassung hält also d'Onofhängegkeet vun der Magistratur fest. Contrairement zu elo wäert net méi de Justizministère, mee de Conseil national de la justice d'Magistraten nomméieren, promovéieren an och sanktionéieren. Dëst bedeit, dass d'Potenzial vun engem politeschen Afloss minimiséiert gëtt an de Conseil national de la justice als Garant fir d'Onofhängegkeet vun der Justice agéiert.

Sou ass et jo och am Text festgehalen, an ech zitéieren: „Le Conseil [national de la justice] veille au bon fonctionnement de la justice dans le respect de son indépendance."

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, dat heescht net, dass d'Onofhängegkeet vun der Justiz net schonn haut garantéiert ass, mee duerch dat kloert Bekenntnis zu senger Onofhängegkeet, souwuel an der Verfassung wéi an dësem Text hei, kritt eisen drëtte Pouvoir nach eemol eng ganz aner Gewiichtung a gëtt e kloert Bild no baussen, wat d'Bedeitung vun der Justiz hei zu Lëtzebuerg ass.

Fir dat kënnen ze maachen, muss och d'Kompositioun vum Conseil eng Onofhängegkeet assuréieren. Zu där si jo schonn eng ganz Partie Erklärunge gi ginn. E Justizrot, deen allgemeng unerkannte Standarden net géif respektéieren, hätt et schwéier, net nëmme seng Autoritéit, mee virun allem seng Legitimitéit virum Bierger ze verdeedegen.

Mat sengen deontologesche Reegele wéi Confidentialitéit, Impartialitéit, Exactitude oder och Integritéit, erfëllt den Nationale Justizrot eng Kontrollfunktioun, déi erhieflech zum Schutz vum Justiciabele bäidréit.

Fir d'Justiciabele gëtt de Conseil national de la justice an Zukunft e wichtegen Uspriechpartner. Leit, déi denken, dass an der Prozedur, dat heescht am Oflaf vun hirer Affär, eppes net korrekt ofgelaf ass, kënne sech an Zukunft beim Justizrot mellen an esou zu engem gudden a gerechte Funktionement vun eiser Justice bäidroen. Dat heescht awer net, an dat huet de Léon Gloden och schonn ënnerstrach, dass de Justizrot eng nei Juridictioun ass. Et geet hei net ëm de Fong vun der Affär.

D'Consecratioun am Text duerch d'Dispositioun, ech zitéieren, „Toute personne peut adresser au Conseil une doléance relative au fonctionnement [général] de la justice." An dat garantéiert de Bierger an Zukunft dës nei Erreechbarkeet.

Sollt et duerch d'Konklusiounen an d'Decisioune vum Comité déontologique dann tatsächlech zu Konsequenze fir e Magistrat kommen, schützt dat nach eemol de Justiciabelen, well et am Interêt vu jiddwerengem ass, Disziplinarverfaren ze vermeiden.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, duerch d'Aféierung vum Conseil national de la justice ginn d'Rechter vum Bierger nach emol gefestegt. Eis Justiz gëtt méi effikass gemaach duerch e kloren Text an eng kloer Prozedur. An, an dat schéngt dach am Allerwichtegsten ze sinn, d'Vertrauen an eise Justizsystem gëtt gestäerkt, wat eng absolutt indispensabel Konditioun an engem Rechtsstaat ass.

Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, net just de Bierger gëtt geschützt, mee och d'Magistrate selwer kréie mat dësem Text e bessere Schutz an e klore Kader, an deem si hir Missioune kënnen erfëllen.

Zu dem Volet B vum Projet de loi: Duerch d'Ausschaffe vun engem Kärtext iwwert de Statut vun de Magistrate ginn déi praktikabel Reegelen iwwert d'Lëtzebuerger Magistratur op enger Plaz zentraliséiert, deontologesch Grondreegele festgehalen an d'Attributioune vum Conseil national de la justice, am Fall vun enger Procédure disciplinaire géint e Magistrat, kloer an transparent definéiert. Dëst dréit dozou bäi, dass et och tëschent de Membere vun der Magistratur selwer net zu divergenten Interpretatioune ka kommen.

Dëst ass besonnesch an deene Fäll wichteg, wou et zu enger sougenannter Faute disciplinaire komm ass a wou entweeder en Avertissement, eng Rüg oder eng Retrogradatioun, zum Beispill, vum Conseil national de la justice ausgeschwat gëtt. Duerch e lieserlechen a transparenten Text ass et da jidderengem méiglech, déi jeeweileg Decisioun och nozevollzéien.

Weider ass och en anere Punkt vun dësem Text interessant an d'Bezierksgeriicht hat dëse Sujet an hirem Avis och opgegraff: Hei goung et ënner anerem ëm d'Affektatioun vu Magistraten an hire Rang. En immens wichtege Punkt vun dësem Projet de loi ass, wéi et an den Texter heescht, ech zitéieren nach eng Kéier, d'„[consécration legislative du critère] des compétences professionnelles et des qualités humaines." Ech denken, dat ass eppes, wat jidderee kann novollzéien a wat och nëmme richteg ass, dass déi Leit, déi déi néideg Kompetenzen hunn an den néidege Feel fir e Posten, dass dës Leit och deene jeeweilege Posten attribuéiert ginn, onofhängeg dovunner, wat hiren aktuelle Rôle oder Rang ass.

Ech hat et scho bei mengen Ausféierungen zu der Zesummesetzung vum Justizrot gesot an ech géif mech hei nach eemol widderhuelen: Och dat ass eng Stäerkung vum Lëtzebuerger Justizsystem a garantéiert nach emol, dass d'Rechter vum Bierger geschützt ginn.

Als DP kënne mir dësem Projet, souwuel dem Volet A wéi dem Volet B, nëmmen zoustëmmen. Mir gesinn dat als eng wichteg Weiderentwécklung um Terrain vun der Lëtzebuerger Justiz, déi zukünfteg dozou bäidroe wäert, de System nach besser, nach méi transparent, nach méi novollzéibar an nach méi gerecht ze maachen. An dat am Sënn vun de Justiciabelen.

Une voix | Très bien!

M. Guy Arendt (DP) | Deementsprechend géif ech Iech Merci soe fir d'Nolauschteren an ech ginn heimat den Accord vu menger Fraktioun zu deenen zwee Texter.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Guy Arendt. An als nächste Riedner ass den honorabelen Här Dan Biancalana agedroen. Här Biancalana, Dir hutt d'Wuert.

M. Dan Biancalana (LSAP) | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, Madamm Justizminister, nodeems mir jo effektiv de Mueren d'Kapitel iwwert d'Justiz an eiser iwwerschaffter Verfassung gestëmmt hunn, kënne mir elo iwwert d'Projeten 7323A a B befannen.

Den 7323A schreift sech an de Kontext vun der Modernisatioun vun eisem Rechtsstaat an, wéi mir et an eisem Koalitiounsaccord festgehalen hunn. Mat dësem Projet schafe mir am Justizberäich en neit Organ, eng nei Administratioun – keng nei Juridictioun –, déi awer sécherlech d'Landschaft am Justizberäich maassgeebend ännere wäert.

De Projet, dee mir stëmmen, weist awer och, ouni elo op déi ganz Genèse anzegoen – an ech mengen, de Rapporter huet dat ganz gutt gemaach –, dass wärend där ganzer legislativer Aarbecht eng aner Richtung ageschloe gouf a finalement aneschters gestëmmt gëtt wéi den Text, deen initialement deposéiert gouf. Am Ufank, beim Depot, war d'Denominatioun vun dëser neier Institutioun „Conseil national de justice" an och eng „Cour suprême", an haut schwätze mer just nach iwwert de Conseil national de la justice, an en ass och an der iwwerschaffter Verfassung verankert, wat och am Ufank net de Fall war.

D'Kompositioun esouwuel wéi d'Unzuel an d'Qualitéit vun de Vertrieder vun dësem neie Gremium, och déi hu geännert: Initial waren et der 15, elo sinn et 9 effektiv Memberen, d'selwecht Unzuel um Niveau vun de Suppleanten. A wann een natierlech och op dësem Punkt déi verschidden Avisen noliest, do kann een och erausliese bei verschiddenen Avisen an Acteuren: Verschiddenen ass et net wäit genuch gaangen an aneren, wéi gesot, ze wäit, tëschent iwwerrepresentéiert an net genuch representéiert. A mat deem momentanen Text, dee mer hei virleien hunn, ass all Ordre representéiert, de judiciaire, den administratif an och de Parquet général. Den Equiliber ass also do a bleift gewaart.

An dësem Projet geet et jo haaptsächlech ëm d'Organisatioun, d'Kompositioun souwéi och d'Missioun vum Justizrot, deen och natierlech am Text vun der neier Verfassung verankert gëtt. An den Nationale Justizrot gëtt am Fong e gudde Gatekeeper vun der Onofhängegkeet vun der Magistratur an ass fundamental, well effektiv och seng eege Kompositioun esou onofhängeg wéi méiglech ass.

(M. Mars Di Bartolomeo prend la présidence.)

Den Europarot huet gewësse Recommandatiounen, wat d'Zesummesetzung vum Conseil national de la justice ugeet, uginn. An et war och déi politesch Volontéit, sech dorun unzeleenen. De Conseil soll aus Riichtere bestoen, déi vun hire Paire gestëmmt ginn an nomméiert ginn, aus allen Niveaue vum Justizsystem. Dëst geet och aus de Recommandatiounen eraus vum Conseil de l'Europe vun de Memberstaaten. An effektiv deem Pluralismus ass Rechnung gedroe gi wéi och, mengen ech, den Avise vun der Commission de Venise, déi scho virun enger ganzer Rei Joren, 2010, formuléiert goufen.

Wann een awer och den Avis kuckt vum Conseil consultatif des juges européens: Dee seet, dass nieft de Magistraten och Netmagistraten am Conseil solle sëtzen. An hei zu Lëtzebuerg konkreet heescht dat, dass den Nationale Justizrot nieft de sechs Magistraten och dräi Perséinlechkeeten huet, déi net aus der Magistratur kommen. Ugeduecht ass engersäits en Affekot, ee Member – et soll entweeder de Bâtonnier sinn oder de Bâtonnier sortant –, an awer och zwou Perséinlechkeeten aus der Zivillgesellschaft. An déi ginn natierlech vun der Chamber gestëmmt, sou wéi et hei am Text steet.

An de Conseil national de la justice – an ech mengen, dat ass e ganz, ganz wichtege Punkt, e ganz wichtegt Element – soll och komplett onpolitesch sinn an och eng kloer Representatioun si vum drëtte Pouvoir, vum Pouvoir judiciaire hei aus eisem Land. An ech mengen, och dat weist, wéi wichtig d'Séparation des pouvoirs ass.

Der Chamber kënnt awer och e wichtege Rôle an der Organisatioun vum Conseil national de la justice zou. Et ass eis Aufgab, et gëtt eis Aufgab, och d'Honorabilitéit vun de Kandidate vun de Postes vacants ze evaluéieren, an dëst natierlech och anhand vum Avis vum Procureur général. An effektiv soll och dat par analogie gemaach gi wéi och bei de Référendaires de justice, sou wéi mer och de Mueren hei an dësem Haus dat Gesetz gestëmmt hunn. Et ass am Fong op dee Modell calquéiert. An awer, nieft dem Honorabilitéitscontrôle soll natierlech, wann en Avis ageholl géif, no senger Consultatioun och deen zerstéiert ginn.

De Staatsrot a sengem Avis huet awer och gesot, dass – an dat hu mer och am Gesetz iwwerholl – den Ombudsman keng Kompetenz par rapport zum Conseil national de la justice soll hunn. Dat steet explizitt sou dran. An ech mengen, mir hunn dat och ganz kloer iwwerholl. Dëst am Kader och vu Plainten, déi un den Nationale Justizrot géifen adresséiert ginn. Also huet hei den Ombudsman keng Kompetenz.

Wat awer eng wichteg Neierung ass, dat ass de Mechanismus vun der Saisine directe vum Nationale Justizrot duerch de Bierger. Nieft enger Doleance iwwert den allgemenge Funktionement vun der Justiz, wat all Persoun maache kann, kann all Justiciabelen eng disziplinaresch Plainte oder eng Plainte géint e Riichter beim Conseil deposéieren, wann e mengt, datt d'riichterlecht Verhalen am Kader vun enger Prozedur disziplinaresch net korrekt wier. An dann ass et natierlech um Nationale Justizrot, dat effektiv ze analyséieren an och ze préiwen.

Mir hunn also hei en Text virleien, deen dem initiale Kontext Rechnung dréit, natierlech och den Equiliber erabréngt a sech och iwwergräifend an déi europäesch Richtlinnen effektiv aschreift. An och dat begréisse mer hei ganz kloer als LSAP, well och dësen Text engersäits d'Onofhängegkeet vun der Justiz stäerkt, mee virun allem och se weider stäerkt an och erweidert.

Et ass wichteg, dass de Bierger och all Garantie kritt vun enger Rechtsspriechung, an och dat an engem räsonabelen Delai. Ech mengen, och dat ware Saachen, déi mer haut de Mueren hei am Haus, wéi gesot, beschwat hunn.

Den Nationale Justizrot ass also am Fong e wichtege Bausteen an natierlech och eng Opwäertung vun eisem Justizapparat, zu där en effektiv och bäidréit, also och, mengen ech, hei de Rôle huet vun enger Bonne gouvernance am Justizapparat a senger Missioun, déi en ausféiert.

Den anere Projet, 7323B, geet jo a grousse Linnen iwwert d'Reegelen, den Accès, d'Nominatioun, d'Formatioun, d'Deontologie, den Detachement, d'Disziplinn an d'Pensioun vun de Magistraten. Mee do gesäit een am Fong de Rôle, deen den Nationale Justizrot kritt, och mat sengem Generalsekretariat, mat sengem Generalsekretär. E gëtt am Fong en Dréi- an Aangelpunkt. E kritt am Fong als Coordinateur e Rôle pivot a gëtt e wichtege strateegeschen Acteur, wou och de Statut vun de Magistraten deementspriechend kloer gereegelt ass.

Wat natierlech och wichteg ass, ass, dass en natierlech kann disziplinaresch virgoen, wann e saiséiert gëtt, dass e kann einfach e Rappel à l'ordre ausschwätzen, e bëssen ugeleent un, effektiv, déi Aart a Weis, wéi och d'Fonction publique generell ka fonctionéieren. An dofir, mengen ech, gëtt och den Tribunal disciplinaire an och d'Cour disciplinaire agefouert, zwou Instanzen, mee et ass am Fong de Justizminister, de politesche Responsabelen, dee schlussendlech d'Decisioun och enterinéiert, wann effektiv eng entspriechend virläit.

De Conseil national de la justice ass also, mengen ech, e grousse Schratt an eng weider onofhängeg Justiz, et ass am Fong eng kloer Verankerung a Consecratioun deementspriechend och dovunner.

Wat awer och positiv ass, an dat wëll ech am Numm vun der LSAP hei ënnersträichen: De Conseil kritt och d'Kompetenz, fir Deontologiereegelen opzestellen. A positiv ze ënnersträichen ass och, dass e Magistrat am Fong den Nationale Justizrot consultéiere kann, fir säin Avis kënnen ze kréien, wann en iergendeng Deontologiefro huet. Dat huet am Fong e preventive Charakter an et ass am Fong och ganz positiv an der Ausaarbechtung vun der Alldagsaarbecht, déi deementspriechend och e Magistrat huet, well Lëtzebuerg berout op engem Rechtsstaat, an e Rechtsstaat brauch natierlech och eng staark a gutt fonctionéierend Justiz. A wann d'Justiz aus engem gesellschaftleche System ewechbrécht, da kann een am Fong net méi vun enger Demokratie schwätzen. Alles, mengen ech, wat mer de Mueren hei gestëmmt hunn a wat mer de Mëtten hei stëmme vu Gesetzer, dréit ganz kloer dozou bäi. Dofir kann ech effektiv vu menger Fraktioun aus den Accord gi fir dës zwee Gesetzer an ech soen natierlech och dem Rapporteur, dem Charles Margue, e ganz, ganz grousse Merci fir säi gudde mëndlechen a schréftleche Rapport. Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Merci och. An den nächste Riedner ass den Här Reding. Här Reding, Dir hutt d'Wuert.

M. Roy Reding (ADR) | Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, als ADR begréisse mer ganz ausdrécklech d'Schafung vun deem Conseil national de la justice. Dat heescht awer net, datt mer net Kriticken unzebréngen hunn, besonnesch um Projet 7323A, dee mer och net wäerte stëmmen. An ech erklären Iech elo gläich, firwat. An och den 7323B, dee mer matstëmmen, mee mat enger Kritik, déi mer och wëllen ubréngen.

Komme mer fir d'éischt zum Conseil national de la justice als solchen.

Éier ech ufänken, muss ech eng fundamental Kritik nach eng Kéier ervirbréngen, déi och mäi Frënd, de Fernand Kartheiser, haut de Moie scho gesot huet: Hei am Haus ass eng ganz grouss Majoritéit derfir, datt de Parquet an d'Magistratur gehéiert. An dat musse mer akzeptéieren, dat ass dat parlamentarescht Spill, dat ass Demokratie. Mee mir bleiwen awer der Meenung – an, ech mengen, aus ganz gudden Ursaachen –, datt dat net richteg ass. Mir bleiwen der Meenung, dass de Staatsanwalt, den Ukléier sollt op engem aneren Niveau stoe wéi de Magistrat. Si sollten net an deem selwechte Corps sinn a si sollte sech net esou zesummefannen, wéi se et am Moment maachen.

An, ech mengen, et gëtt Beispiller, wéi et anescht ka goen, zum Beispill an Däitschland. An do wëll ech Iech just zwee Sätz zitéieren aus engem Avis juridique, well och an Däitschland war diskutéiert ginn: Sollt/misst d'Staatsanwaltschaft net an déi normal Magistratur integréiert ginn? An an deem Avis gëtt gesot: „Die Funktionen der – auch in ihren Ermittlungshandlungen – ausführenden Staatsanwaltschaft müssen klar von der rechtsprechenden Gewalt getrennt bleiben. […] Eine unsaubere Trennung der Funktionen der ermittelnden Staatsanwaltschaft und der rechtsprechenden Gewalt und eine daraus abgeleitete Anerkennung einer quasi-richterlichen Unabhängigkeit der Staatsanwaltschaft würde die staatsrechtliche Einordnung der Staatsanwaltschaft im System der Gewaltenteilung ins Wanken bringen."

Ech ginn Iech just mat op de Wee, an deenen nächste Joren: Iwwerleet Iech dat emol, ob dat net och hei zu Lëtzebuerg ganz genau de Fall ass.

Ceci étant dit ass eis Kritik um Conseil national de la justice virun allem seng Zesummesetzung. An hei

muss een einfach nëmmen d'Avise kucke vun deene Leit, déi domadder befaasst sinn.

Ech fänken u mam Groupement des magistrats, dat ass eppes wéi d'Gewerkschaft vun de Riichteren. An déi soen: „Il est tout aussi clair que la présence d'éléments extérieurs est voulue par d'aucuns comme frein à la revendication d'autonomie professionnelle de la magistrature, suspecte aux yeux du barreau, d'une partie des parlementaires et de l'exécutif."

Si hu „réticence [quant] à la présence d'avocats au sein du CNJ. [...] [Ces avocats] pourraient très bien utiliser leur qualité de membre du CNJ pour exercer des pressions, directes ou indirectes."

An ech mengen, domadder ass de Fanger op d'Wonn geluecht. Wéi kéint en Affekot an deem dote Gremium – och positiv formuléiert ..., kënnt net och hien ënner Drock a senger Fonctioun als Affekot, deen de Justiciabelen ze vertrieden huet? –, wéi kéint deen elo do d'Magistrate kritiséieren? Et ass einfach eng Häresie, och nëmmen drun ze denken, datt en Affekot an esou engem Gremium wéi deem dote kéint sinn.

Schlëmmer ass et natierlech nach mat deenen zwou Personalitéiten. Do seet de Groupement des magistrats: „En effet, la nomination des membres extérieurs non-magistrats par une assemblée parlementaire peut comporter le risque d'une forme indirecte de politisation du CNJ."

(Interruption)

Ech géif souguer soen „directe"!

Une voix | O!

M. Roy Reding (ADR) | An et ass net nëmmen de Groupement des magistrats, deen dat dote gesot huet. D'Chambre des Fonctionnaires: „L'avocat siégeant au Conseil participera ainsi par exemple aux prises de décisions en matière de nomination", a sou weider, „à l'encontre de magistrats devant lesquels il plaidera aux tribunaux. Le fait pour un avocat d'avoir accès aux informations et dossiers [...] des magistrats devant lesquels il plaide nuit évidemment à l'impartialité de la justice."

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Très bien!

M. Roy Reding (ADR) | „Au vu de ces considérations, la Chambre réitère sa demande de supprimer le représentant de la profession d'avocat au Conseil national de la justice." Dat war d'Staatsbeamtekummer.

Den Tribunal d'arrondissement de Luxembourg: „Nous nous opposons également, comme nous l'avons fait par le passé, à la désignation par la chambre des députés des deux personnalités extérieures", wéinst der „crainte d'une ingérence politique dans les organes suprêmes de la magistrature."

M. Fernand Kartheiser (ADR) | Très bien!

M. Roy Reding (ADR) | Dann hunn ech den Avis vum Parquet – Parquet général et Parquet des tribunaux. Déi soen u sech genau dat selwecht a si ginn nach ee Schrëtt méi wäit: Si contestéieren d'Appartenance vun de Chefs de corps. A si hu Recht: „En Belgique au contraire l'appartenance au Conseil supérieur de la justice est incompatible avec l'exercice d'un mandat de chef de corps." E Chef de corps huet an deem Conseil näischt verluer, an eisen Aen.

Da kënnt nach een e bësse méi technesche Punkt, an dat ass, datt eng Plainte irrecevabel ass „si elle est dirigée contre un magistrat du ministère public lorsque le parquet auquel il appartient demeure chargé de la procédure." An do gëtt ganz richteg gesot – au fond weess ee jo, datt déi an déi Juridictioun befaasst ass, mee net beim Parquet –: „Ceci est moins évident pour les dossiers pénaux traités par les parquets. [...] Qu'en est-il des classements sans suites, des dossiers qui sont classés ‚au reproduire' en attendant de nouveaux éléments, de ceux qui ont fait l'objet d'un avertissement ou d'une tentative de médiation ?"

Et misst also esou sinn, datt ee kann Doleancë virbréngen, och géint e Magistrat, an engem Dossier, deen nach en cours ass. Ech denken do ganz besonnesch un d'Juges d'instruction. Wat maachen ech géint ee Juge d'instruction, deen net dee Respekt huet an net déi Attitüd huet, déi e sollt hunn als onofhängege Magistrat?

Aus all deene Grënn wäerte mir den 7323A net matstëmmen.

De B stëmme mer mat, mee och do hunn ech e Problem. An dat ass, datt deen Tribunal disciplinaire an déi Cour disciplinaire en audience publique statuéieren. An dat fannen ech ganz schlëmm. Aleng de Fait, datt iergendee Magistrat wéinst iergendenger Affär poursuivéiert gëtt an dat gëtt public, dat hëlt deem dach immens vill vu senger Onofhängegkeet ewech, dat setzt deen dach ënner onméiglech Pressiounen. Dat setzt deen ënner onméiglech Pressiounen. Et gëtt absolutt keng Ursaach. An och wann en éischtinstanzlech géif verurteelt ginn, wéi steet deen do an den Ae vun de Justiciabelen, wéi steet deen do an den Ae vun den Affekoten?! Ass dat richteg? Muss esou eppes public sinn?

An iwwerhaapt musse mer eis d'Fro stellen an eiser heuteger Zäit mat der Publicité des audiences. Fréier war dat vläicht ganz gerechtfertegt, wou een huet missen d'Angscht hunn, ...

(Interruption)

... datt d'Riichtere géife Saachen ënnert den Teppech kieren oder esou. Mee hautdesdaags, an Zäite vun Dateschutz, ass et gerechtfertegt? Mir hunn an eis Constitutioun ageschriwwen ... Dir hutt an eis Constitutioun d'Présomption d'innocence ageschriwwen. Wou ass déi dann, ...

(Interruption)

... wann e Magistrat poursuivéiert gëtt oder wann e Magistrat éischtinstanzlech verurteelt gëtt wéinst iergendeppes an duerno gëtt e fräigesprach? Seng Reputatioun ass zerstéiert. An dat ass eppes, wat eis an deem Text net gefält. Mee trotzdeem wäerte mer e matstëmmen.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Mars Di Bartolomeo, Président de séance | Madamm Oberweis, Dir sidd prett an Dir hutt d'Wuert.

Mme Nathalie Oberweis (déi Lénk) | Jo. Merci, Här President. Fir d'éischt emol dem Rapporter Charel Margue nach eemol merci fir deen exzellente Rapport.

Jo, d'Schafung vun dem Conseil national de la justice ass Deel vun de Beméiunge vun der Justiz, fir hir méi Transparenz ze verleeën an doduerch bäizedroen, dass hir Legitimitéit gestäerkt gëtt. Generell gesi kann ee soen, dass d'Objektiv vun dësem nei geschafenen Organ doranner besteet, drop ze uechten, datt d'reibungsloost Fonctionéiere vun der Justiz garantéiert ass. An natierlech ënnerstëtzen mir dat Objektiv honnertprozenteg.

De Rapporter a meng Virriedner hunn elo scho ganz ausféierlech iwwert dem Conseil national de la justice seng Organisatioun, Kompositioun, Attributioune souwéi och d'Fonctiounsaart a -weis geschwat, soudatt ech just op e puer vereenzelt Punkten aginn.

D'Kompositioun vum Conseil national de la justice ass ee Punkt, dee sech wärend der legislativer Prozedur verännert huet – et muss ee betounen: zum Positiven, an eisen Aen. Mir begréissen d'Entwécklung, déi den Dossier geholl huet, an datt déi eenzel Persounen elo no definéierte Reegele gewielt ginn, an eeben net automatesch een Deel vun dësem neien Organ sinn.

Geneesou begréisse mir, datt de Conseil national de la justice eegestänneg Enquêten unuerdne kann, zum Beispill, wann hie Kenntnis vun Tatsaachen huet, déi dat reibungsloost Funktionéiere vun der Justiz a Fro stelle kéinten. Heizou kéinte beispillsweis Beschwerde gehéieren, déi an Zukunft vun alle Persounen un de Conseil national de la justice geriicht kënne ginn. Hei kann een u Persounen denken, déi der Meenung sinn, datt si ongerecht behandelt goufen, zum Beispill.

Här President, d'Justiz ass en ëffentleche Service an hiert reiwungsloost Fonctionéiere muss en Objektiv vun eiser Gesellschaft sinn. Eis Demokratie an d'gesellschaftlecht Zesummeliewe kënnen nëmmen dovunner profitéieren.

Eng Grondviraussetzung fir dat reibungsloost Fonctionéiere vun der Justiz ass, dass all Mënsch op eng effektiv Aart a Weis Zougang zu hir huet. D'Justiz muss jiddwerengem déi nämmlecht Outilen zur Verfügung stellen a si muss jidderengem op déi selwecht Manéier nolauschteren. Nëmmen da ka si déi jeeweileg Situatioune gerecht jugéieren an nëmmen da ka si ee wichtegt Element an d'Richtung vun der Gläichheet vun de Bierger a Biergerinne sinn. Kuerz gesot: D'Justiz muss am Déngscht vun de Bierger a Biergerinne stoen.

Een effektiven Accès zu enger onparteilecher Justiz eleng geet allerdéngs net duer, fir datt mir automatesch an enger gerechter Gesellschaft liewen. Net all Gesetz, wat no de legislative Reegelen elaboréiert gouf, ass noutgedronge gerecht, geneesou wéineg ass all Handlung, fir déi et keng legal Basis gëtt, onbedéngt ongerecht. An anere Wierder: Ech denken, et ass immens wichteg, sech engersäits ze froen, wat dat aktuellt Gesetz an enger Gesellschaft ass, an anerersäits gläichzäiteg sech Gedanken iwwert d'Gerechtegkeet vun dësem Recht ze maachen.

Wärend d'zukünfteg Roll vum Conseil national de la justice also doranner leie wäert, dorobber ze uechten, dass d'Justiz reibungslos funktionéiert, hoffen ech, datt mir hei an der Chamber weider konstruktiv doriwwer debattéieren, wéi mir, ënner anerem, d'Gerechtegkeet definéieren.

Dat gesot, stëmme mir dës zwee Dossieren natierlech mat. Ech soen Iech Merci.

(M. Fernand Etgen reprend la présidence.)

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Madamm Oberweis. An de leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Marc Goergen. Här Goergen, Dir hutt d'Wuert.

M. Marc Goergen (Piraten) | Merci, Här President. An och merci dem Charel Margue fir de gudden ausféierleche Rapport, soudass ech a menger Ried eigentlech just nach eng Widderhuelung gehat hätt. Deementspriechend bleift och vun eiser Säit just nach, den Accord ze ginn. Merci.

M. Sven Clement (Piraten) | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Goergen.

D'Regierung huet d'Wuert, d'Madamm Justizministesch Sam Tanson.

Prise de position du Gouvernement

Mme Sam Tanson, Ministre de la Justice | Jo. Merci, Här President. Dir Dammen an Hären Deputéiert, fir d'éischt emol e grousse Merci dem Rapporter, dem

Charel Margue, deen dann elo hei dem Justizmarathon fir haut, deem leschten, ganz wichteg, d'Kroun opgesat huet. An awer och e ganz grousse Merci direkt virop dem Yves Huberty, deen extreem vill Aarbecht an deem Dossier hei geleescht huet an och zulescht extreem séier a vill geschafft huet, fir dass mer dat alles dëst Joer kéinten zum Ofschloss bréngen, fir dass dës nei Institutioun ka matzäiten nach virun dem Summer a Kraaft trieden, zesummen eebe mat der Verfassung. Dat ass jo alles openeen ofgestëmmt.

An last but not least och merci, e ganz grousse Merci deenen zwee Hären – mee awer och deenen anere Chef-de-corpsen, déi elo net hei sinn –, déi douewe sëtzen, dem Francis Delaporte an dem Jean-Claude Wiwinius. Ech hat eng Kéier zum Här Wiwinius gesot, et wär e bësse säi Beebee, dat heiten. Mir hate virdrun nach doriwwer rieds. Ech bleiwen do derbäi. An ech mengen, dass och hie ganz frou ass, dass dat heite lo kann zu engem Ofschloss kommen.

A firwat ... Ech mengen, Dir hutt all ganz vill gesot. Dir hutt all am Detail erkläert, wéi dës nei Institutioun soll a wäert an Zukunft fonctionéieren. Ech wollt just vläicht e puer Punkten nach eng Kéier ervirsträichen, fir och d'Wichtegkeet vun dëser neier Institutioun nach eng Kéier ze ënnersträichen.

Et geet net hei drëm, eng x-ten nei Verwaltung ze schafen. Et geet wierklech hei drëm, deen Esprit ze consacréieren, dee mer och fir d'éischte Kéier de Moien elo an der Verfassung definitiv verankert hunn, an zwar dee vun der Onofhängegkeet vun der Lëtzebuerger Justiz. Et ass en extreem wichtege Prinzipp. Et ass e Prinzipp, deen zwar schonn an der Praxis zënter Jore gelieft gëtt, mee deen awer eigentlech an eisen Texter bis elo net esou verankert ass.

A firwat dréit déi heiten Institutioun och vill do derzou bäi? Majo, op där enger Säit, well et elo ganz kloer ass, wien zoustänneg ass, fir d'Nominatiounen, d'Sanktiounen ze entaméiere bei de Magistraten. Dat ass wichteg, well all Institutioun brauch eng Kontrollinstanz. A grad d'Justiz brauch eng Kontrollinstanz, déi sou wäit wéi méiglech vun der Politik oder vun der politescher Aflossnam – déi jo awer ëmmer erëm probéiert gëtt, an de Raum ze stellen, och wa se net do ass –, fir sou wäit wéi méiglech vun där lassgeléist ze sinn.

Dat ass extreem wichteg fir d'Confiance vun all de Bierger an eis Justice.

Fir dass et kloer ass, dass all Bierger virum Gesetz a virun dem Geriicht d'selwecht ass, ass et och wichteg, dass déi ganz Prozeduren, déi hei festgehale ginn, elo vun enger separater Institutioun, déi a grousser Autonomie wäert schaffen, gewährleistet ass.

Deen zweete Punkt ass dee vun der Rechenschaft ofleeën, well och dat gehéiert zu der Onofhängegkeet vun engem Pouvoir: Dass een net ka just dat maachen, wat ee wëllt. Ech mengen, mir sinn alleguerte kontrolléiert. Hei kontrolléiert een e bëssen deen aneren, an dat ass extreem wichteg. Et ass wichteg fir de Fonctionnement vun den Institutiounen.

Bei der Justice ass et esou, dass d'Bierger oft ... – Gott sei Dank, an och wann een eis Sondagë kuckt, och op europäeschem Niveau –: D'Justiz zu Lëtzebuerg genéisst grousst Vertraue vun de Bierger. An dat musse mer wierklech erhalen. Et ass wichteg, dass d'Decisiounen, déi vun der Justice geholl ginn, unerkannt ginn, dass déi net a Fro gestallt ginn, wa se definitiv sinn, dass ee weess, dass déi mat där néideger Sorgfalt geholl ginn.

Mee duerfir ass et awer och wichteg, dass de Justiciabel weess, u wien e sech ka wenden, wann en der Meenung ass, dass en inadaptéiert Komportement, wéi et am Gesetz steet, virloung vun engem Magistrat, oder wann en eppes wëllt bäidroen zu Verbesserungen, déi et am Fonctionnement vun der Justice ka ginn.

Och dat ass eng Roll, déi dëse Conseil wäert an Zukunft spillen, wou de Justiciabel sech direkt kann un de Conseil wenden. Wat zur Transparenz bäidréit, wat de Verdacht vu Korporatismus enthäert a wat extreem och bäidréit zu dem positive Bild vun eiser Justice. Mir spillen hei eng Virreiderroll. Mir sinn hei bei deene Länner an Europa, déi dat esou no alle Reegele maachen, wéi se eis virgeluecht gi vun der Commission de Venise, vun der Europäescher Kommissioun. An et war mer och extreem wichteg, dass mer eis do wierklech un déi Virgaben halen.

An da kommen ech och schonn zum leschte Punkt, deen, dee warscheinlech fir déi meescht Diskussioune gesuergt huet an deen och elo de Mëtten erëm fir Diskussioune suergt, woubäi ech extreem erstaunt sinn, iwwer all déi Proposen, déi elo op eemol komm sinn, déi ech op alle Fall an der Kommissioun net héieren hunn. Ech weess net, wéi et Iech alleguerten ergaangen ass.

Ech bedaueren dat ëmmer. Ech hat dat de Moie schonn. Ech hätt elo näischt gesot, wat mer dat net schonn de Moie gehat hätten. Ech sinn der Meenung, dass mer iwwer alles an der Justizkommissioun ëmmer erëm ganz kontrovers diskutéieren, dass ëmmer erëm Solutiounen zréckbehale ginn, egal vun wéi enger Couleur se proposéiert ginn, an dass dat eigentlech déi richteg Plaz ass, fir iwwer e Gesetzesprojet ze diskutéieren an enger éischter Phas.

Natierlech ass dat hei och eng gutt Plaz, mee am beschten ass et, et bréngt ee seng Propos emol do an. Ech hunn déi, déi ech elo de Mëtten héieren hunn, do net héieren, op alle Fall net vun deene Leit.

Plusieurs voix | Très bien!

Mme Sam Tanson, Ministre de la Justice | D'Kompositioun, dat war warscheinlech dat, wou mer am längsten ...

(Interruption)

... driwwer diskutéiert hunn a wat och gemaach huet, dass mer ëmmer erëm Amendementer och nach proposéiert hunn. Dir wësst, wou mer hierkommen. Den Ursprongsgedanke war warscheinlech effektiv éischter deen ze soen: „Et gëtt eng Kompositioun reng vu Magistraten", mee da wiere mer net an deene Richtlinne konform gewiescht, déi mer notamment vun der Commission de Venise och duergeluecht kruten.

D'Commission de Venise an och aner Institutioune sinn der Meenung, dass et eeben aus deene Grënn, déi ech uganks gesot hunn, wichteg ass, dass mer zwar wuel eng Majoritéit vu Magistraten an dësem Conseil hunn, dass et awer och wichteg ass, dass nach Leit derbäi sinn, déi net an der Magistratur sinn, fir eeben notamment och de Kader méi grouss ze maachen, dass och eng Vue drop kënnt, déi e bësse méi vu baussen ass.

An do ass et numol awer esou, dass d'Affekoten déi sinn, déi dee Betrib am beschte kennen, niewent de Riichter, well se och am Alldag mam Fonctionnement vun der Justiz ze dinn hunn. Et sinn och Garde-fouen dran. Et ass entweeder e fréiere Bâtonnier oder en amtéierende Bâtonnier, dee kann hei genannt ginn. Ech ka mech jiddefalls just u Bâtonnieren erënneren, deenen een näischt Béisaarteges, an deem dote Sënn, kéint ënnerstellen. Dat sinn och Leit, déi mat groussem Engagement hirer Tâche noginn. Ech sinn extreem iwwerrascht hei iwwert déi Aussoen, déi hei elo grad gemaach goufen.

Plusieurs voix | Très bien!

Mme Sam Tanson, Ministre de la Justice | Mir haten dunn an enger zweeter Phas proposéiert, dass d'Chef-de-corpse sollten ... Also, an enger éischter Phas – den éischte Projet de loi – war d'Propos, dass d'Chef-de-corpse sollten en Deel vun deene Magistrate sinn, déi am Conseil wären. Dat wären dann dräi Chef-de-corpse gewiescht, plus dräi gewielte Magistraten.

Do krute mer vun der Kommissioun awer wierklech ganz bestëmmt gesot, dass mer Interêt hätten, och hei eis Virreiderroll komplett ze spillen an eis deene Recommandatioune vun der Commission de Venise notamment ze pliéieren an ze soen, dass eng Majoritéit vu gewielte Magistraten an dësem Conseil wär. Dir wësst, wéi eng Diskussioune mer dunn nach alleguerten haten.

Ech si mer bewosst, dass net jiddwereen honnertprozenteg mat där Léisung elo hei zefridden ass, mee ech sinn awer extreem dankbar iwwert déi konstruktiv Diskussiounen, déi mer hate mat der Magistratur, déi dozou gefouert hunn, duerch vill Echangen, dass mer elo hei eng Kompositioun hunn, wou, mengen ech, jiddweree kann domadder liewen, wou mer jiddwerengem seng Rechter garantéieren, mee wou mer awer och déi Onofhängegkeet vun der Institutioun a gläichzäiteg awer och déi Oppenheet hei matverankeren.

Duerfir: Iech alleguerten e ganz grousse Merci. Elo geet d'Aarbecht eigentlech eréischt sou richteg lass an deenen nächste Méint, wou elo déi Institutioun wäert opgebaut ginn – et ass schonn ernimmt ginn –, mat engem Secrétaire général, dee muss rekrutéiert ginn, mat den Ekippen, déi musse rekrutéiert ginn.

An et sinn eng Rëtsch Aufgaben, déi hei schonn op déi nei Institutioun duerkommen. Ech sinn awer och der Meenung – de Rapporter hat e uganks schonn erwäänt –, dass mer weider mussen déi Reflexioune féieren, doriwwer, wéi mer de Justizapparat nach besser an Zukunft kënnen opstellen, an notamment eeben déi vill Froe ronderëm d'Personalgestioun, déi à moyen terme mussen derzou féieren, dass dann och nach eng reegelrecht Verwaltung muss kommen, fir eeben all déi Froen och nach ze geréieren. Well mat deene sëlleche Mataarbechter, déi eis Justiz zu Lëtzebuerg huet, ass dat och wierklech eng Aufgab, déi muss gutt encadréiert ginn a wou och d'Leit dat mussen als Haapttâche hunn, an net nach vill aner Tâchen niewendrun.

Merci villmools fir déi gutt Diskussiounen, déi mer haut haten. An da wënschen ech elo schonn deem neie Conseil Bonne chance fir säi Start.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools och der Madamm Justizministesch Sam Tanson. Parole après ministre fir den Här Léon Gloden.

M. Léon Gloden (CSV) | Merci, Här President. Ech muss soen – et huet elo näischt mat der Madamm Ministesch ze dinn –, mee ech si profondement schockéiert, datt en Deputéierten an dësem Haus am 21. Joerhonnert, een, deen den Eed op d'Verfassung ofgeluecht huet, wou steet, datt d'Audienze beim Geriicht public sinn, hei seet, hie wier der Meenung, datt et besser wier, d'Audienze viru Geriicht sollten net public sinn. Je suis très choqué! Mir sinn am 19./18. Joerhonnert ukomm.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Gloden.

Plusieurs voix | Très bien!

(Interruption)

M. Fernand Etgen, Président | D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7323A. Den Text steet am Document parlementaire 7323A[13].

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7323A et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Mir maache lo de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

De Projet de loi 7323A ass mat 56 Jo-Stëmmen a 4 Nee-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Mme Elisabeth Margue, M. Georges Mischo, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz (par Mme Octavie Modert), Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch (par Mme Simone Asselborn-Bintz) et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova, M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Ont voté non : MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup (par M. Jeff Engelen) et Roy Reding.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

Mir komme lo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7323B. Den Text steet am Document parlementaire 7323B[20].

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7323B et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Da maache mer elo de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

De Projet de loi 7323B ass mat 60 Jo-Stëmmen eestëmmeg ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Mme Elisabeth Margue, M. Georges Mischo, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz (par M. Félix Eischen), Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch (par Mme Simone Asselborn-Bintz) et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova, M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup (par M. Jeff Engelen) et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

3. Question élargie n° 175 de M. François Benoy relative à la conservation de la diversité biologique

Mir komme lo zur erweiderter Fro Nummer 175 vum Här François Benoy iwwert d'Konservatioun vun der Biodiversitéit. Den Auteur vun der Fro huet fënnef Minutten Zäit, fir seng Haaptfro an no der Äntwert vun der Madamm Ministesch eng eventuell Zousazfro ze stellen. An der Regierung stinn zéng Minutten zou. Här Benoy, Dir hutt d'Wuert.

M. François Benoy (déi gréng) | Här President, Dir Dammen an Hären, Madamm Ëmweltministerin, eng intakt an divers Natur ass d'Liewensgrondlag vun de Mënschen. Eng Natur, déi am Equiliber ass, liwwert ons Liewensmëttel, proppert Waasser a Loft, Erhuelung, schaaft Resilienz géint de Klimawandel a géint Krankheeten.

Mee et geet onser Natur net gutt. Weltwäit sinn iwwer eng Millioun Déieren- a Planzenaarten a Gefor. Iech kommen elo vläicht Biller vu Korallen, Tigeren, Elefanten, Walen a Pandaen an de Kapp, déi all vum Ausstierwe bedrot sinn, mee awer ganz wäit ewech schéngen. Mee och virun onser Hausdier riskéiere Feldhong, Spiecht a Steekauz fir ëmmer auszestierwen. Biber, Wëllkaz, Schwaarze Stuerk a Roude Schéierschwanz sinn op de roude Lëschten.

Zu Lëtzebuerg sinn am ganzen zwee Drëttel vun onsen Habitater an engem schlechten Zoustand, virop Fiischtgebidder an Offeland, wat derzou féiert, dass 80 % vun den Aarten a Gefor sinn. A grad wéi bei der Klimakris ass och beim Aartestierwen de Mënsch responsabel derfir, duerch d'Aart a Weis, wéi e mat dem Land ëmgeet: Ofholzung, Landwirtschaft mat intensive Monokulturen, Urbaniséierung, Juegd an Iwwerfëschung, Ëmweltverschmotzung, de Klimawandel an invasiv Aarten. Zu Lëtzebuerg sinn d'Landwirtschaft an d'Urbaniséierung d'Haaptfacteure fir d'Degradatioun vun der Natur.

Wann d'Klimakris weltwäit, awer och hei am Land, schonn däitlech spierbar ass, sou schéngen der vill nach relativ onbeandrockt ze si vun dem Massenaartestierwen, woubäi d'Konsequenzen hei gradesou brutal sinn. Pandemië kéinten zur Normalitéit ginn, Liewensmëttelsécherheet an de gudde Fonctionnement vun onsen Ökosystemer a Gefor kommen.

De Schutz an den Ausbau vun onser Natur muss dofir gradesou och ons Prioritéit si wéi d'Transitioun a Richtung vun der Klimaneutralitéit. An dofir sinn och déi international Aarteschutzkonferenze sou wichteg wéi d'Klimakonferenzen.

Une voix | Très bien!

M. François Benoy (déi gréng) | An deem Sënn wollt ech dat Theema och hei an d'Chamber bréngen an d'Ëmweltministerin froen, ob si ons hir Konklusiounen zur COP15, déi virgëscht zu Montreal op en Enn gaangen ass, hei duerleeë kann. Lëtzebuerg war bekanntlech och do vertrueden.

No zwou Woche Verhandlungen hunn d'Vertrieder vu ronn 200 Staate sech drop gëeenegt, datt op d'mannst 30 % vun all de Land- a Mieresflächen op der Welt bis 2030 musse geschützt sinn an dass déi räichste Länner de Länner vun dem globale Süden bis 2025 20 Milliarden Dollar d'Joer mussen zur Verfügung stellen. Weider sollen d'Pestizide weltwäit bis 2030 halbéiert an ëmweltschiedlech Subventiounen ofgebaut ginn.

Allgemeng gëtt den internationalen Accord als en däitleche Fortschrëtt gesinn an als gutt Basis, fir op aneren Niveaue weiderzeschaffen an d'Instrumenter weider ze stäerken. Ech denken zum Beispill un d'europäesch Biodiversitéitsstrategie fir 2030. Well zréckleene kënne mer ons an deem heite Beräich net, mee mir mussen, au contraire, ambitiéis sinn an ons déi néideg Instrumenter ginn a brauchen eng kohärent Politik, déi wäit iwwert de klasseschen Naturschutz erausgeet an déi an d'Landwirtschafts-, d'Wirtschafts- an d'Urbanismuspolitik eragéet.

Am Accord vu Montreal gouf iwwregens och de Rôle vun den indigënë Populatiounen an de lokalen Acteuren ënnerstrach. An ech erënneren an deem Sënn och un déi vill national a lokal Instrumenter, Acteuren a Pläng, déi zu Lëtzebuerg en place sinn. Ech denken zum Beispill un den Naturpakt mat de Gemengen, dee mir hei virun annerhallwem Joer gestëmmt hunn, an awer och un den neien Naturschutzplang, dee grad duerch d'Consultation du public ass. An ech wollt d'Ministesch bei dëser Geleeënheet och froen, ons en Update vun der Ëmsetzung vun der nationaler Naturschutzpolitik ze maachen.

Ech soen Iech villmools Merci fir d'Nolauschteren, a Merci och der Ministesch fir hir Äntwerten an Explikatiounen.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Benoy. D'Regierung huet d'Wuert, d'Madamm Ëmweltministesch Joëlle Welfring.

Mme Joëlle Welfring, Ministre de l'Environnement, du Climat et du Développement durable | Gudde Mëtteg, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, ongefëier eng Millioun Déieren- a Planzenaarte sinn haut vum Ausstierwe bedrot – sou eng Schätzung vum IPBES; dat ass den Intergovernmental Panel on Biodiversity and Ecosystem Services (veuillez lire: Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services).

(Interruption)

Dee globalen Taux vum Ausstierwe vun Aarten ass honnertemol méi héich wéi den Duerchschnëtt vun deene leschten zéng Millioune Joer, an de Rhythmus beschleunegt sech. Dobäi ass de Wäert vun der Natur mat hiren ökosysteemesche Servicer fir de Mënsch onschätzbar. A grad dofir ass den Accord, deen zu Montreal erreecht gouf, sou iwwerliewenswichteg fir d'Natur, fir d'Déieren, d'Ökosystemer, mee virun allem och fir eis Mënschen. D'Ausso „D'Natur brauch de Mënsch net, awer de Mënsch brauch d'Natur" ass esou richteg wéi nach ni.

D'Natur an hir Ökosystemer liwweren eng Hellewull vun Déngschtleeschtungen – a se si virdru schonn eng Kéier kuerz erwäänt ginn – a puncto Klimawandel. Mer hunn déi lescht Summere mat hiren Hëtzewelle gesinn, wéi wichteg et ass, Schiet an den Uertschaften an an de Stied ze hunn. Hei ass et am Schnëtt zwielef Grad manner waarm wéi op de Bëtonsflächen. Awer och an eise Bëscher war et einegermoossen agreabel, wärend et soss bal dobaussen net auszehale war.

Natierlech Ökosystemer kënnen awer och bei Staarkreen, deen ëmmer méi heefeg optaucht, d'Waasser zréckhalen. Besonnesch de Bësch ass eisen Alliéierten. Hie filtert d'Loft, späichert Waasser, liwwert Holz